

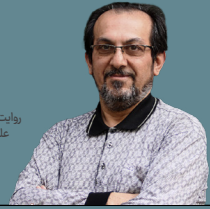
فخرنامه

روایت برگزاری جشنواره فیلم فجر در یادداشتی از
علیرضا رضاداد دبیر شش دوره از جشنواره

اشتباهات راهبردی

صفحه ۱۸

بولتن مجازی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر ◊ شنبه ۲۱ بهمن ۱۳۹۹

ارزیابی کیفیت برگزاری سی و نهمین جشنواره فیلم فجر

**جشنواره از اهالی
رسانه و منتقدان نمره
قبولی گرفت**

فهرست

- ۳ سرمقاله به قلم ایلیا محمدی نیا
- ۴ نگاهی به اخبار جشنواره فیلم فجر در روز نهم
- ۶ روایت نوا رضوانی از کارگردانی فیلم کوتاه «ماسک»
- ۸ نگاهی به نظرات منتقدان درباره جشنواره فیلم فجر
- ۱۲ ارزیابی جشنواره فیلم فجر از نگاه اهالی رسانه
- ۱۶ تجربه متفاوت عکاسان در جشنواره سی و نهم
- ۱۸ روایت برگزاری جشنواره فیلم فجر در یادداشتی از علیرضا رضاداد دبیر شش دوره از جشنواره فجر
- ۲۱ روایت رسول صرعاملی از حضور در جشنواره فجر در مقام داور و فیلم ساز
- ۲۵ یادداشت رضا صائمی
- ۲۶ قاب فجر

شناختنامه

بولتن مجازی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر

مدیر هنری: علی شکوری
دبیر عکس: محمدحسن هندی
گرافیک: معصومه علیپور
عکس: مهدی قاسمی، سحر محراب بیگی
محسن سعادت، بهار عسگری و سحر لطفی

مدیرمسئول: سیدمحمد مهدی طباطبایی نژاد
زیر نظر مسعود نجفی (مدیر روابط عمومی جشنواره)
سردبیر: سمیه علیپور
همکاران تحریریه: نژادپیکانیان، زهرا نجفی و محمد مهدی درستی
باتشکر از: فاطمه استیری، علی افشار، رضا صائمی و محمد تهرانی
ویراستار: شهید محمد طاهر

اهمیت بازتولید شیوه‌های نوین عرضه آثار فرهنگی و هنری

الیسا محمدی‌نیا
نویسنده و منتقد سینما

شاید در مغیله هیچ کسی در جهان نمی‌گنجید که در زمانه بروز و شکوفایی فناوری‌های شگفت جهان علم، خاصه در پزشکی و پیشرفت‌های گسترده در عرصه تکنولوژی‌های نامحدود که باعث شد انسان جهان را کوچک ببیند و در نتیجه سودای سفر و کشف سیاره‌های دیگر را برای زیستی تازه در سر بپروراند. درست در زمانه‌ای که پای آدمی دیگر به زمین بند نبود، ویروس‌ی به‌ظاهر خرد و حقیر جهان را به عصر جدیدی رهنمود کند و علم و دانش بشر را با چالشی عظیم روبه‌رو سازد تا آدمی دریابد که هنوز بسیار مانده که اشرافی بر زمین و جهان پیرامونی‌اش داشته باشد.

در عصر نوینی که به همت ویروس کرونا شکل گرفته و تمامی انسان‌های روی زمین را در ابعاد مختلف اجتماعی، اقتصادی، زیست‌محیطی و فرهنگی و هنری و... تحت تأثیر خود قرار داده است، عرصه فرهنگ و هنر (این بخش فارغ از ابعاد اقتصادی دیده شده است) سهل‌الوصول‌ترین امکان برای بسیاری از دولت‌مردان و سیاستمداران در کشورها جهان شد که با حذف فعالیت‌ها در این عرصه یا اعمال محدودیت شدید بر آن، راندمان فعالیت خود علیه فراگیری ویروس کرونا را لااقل در تیرتر خبرها به رخ مردم بکشند.

پرسش مهم این عصر این است: حال چه باید کرد؟

فروغ فرخزاد در مستند جذاب «خانه سیاه است» در بخشی از گفتار متن فیلم چنین می‌آورد: دنیا زشتی کم ندارد، زشتی‌های دنیا بیشتر بود اگر آدمی بر آن‌ها دیده بسته بود، اما آدمی چاره‌ساز است.

طبیعی است برگزاری جشنواره‌های شاخص و تأثیرگذار فرهنگی و هنری در شکل و شمایل پیش از عصر کرونا در این روزها که کرونای جهش‌یافته یک تهدید مسلم است، خطایی نابخشودنی محسوب می‌شود. اما می‌توان در عرصه فرهنگی و هنری با بازتولید شیوه‌های نوین عرضه آثار همچون برگزاری آن‌لاین (برخط) نمایشگاه‌ها یا جشنواره‌ها همچون فیلم و موسیقی که در تعارض با پروتکل‌های بهداشتی قرار نمی‌گیرد، به ادامه فرایند و حیات فعالیت‌های فرهنگی و هنری در جامعه کمک کرد.

عدم برگزاری جشنواره‌های اثرگذار به‌حتم موجب انباشت آثار و در نتیجه اخلاص در دآوری‌ها و دیده شدن آثار هنرمندان می‌شود، که به‌هرحال فضایی همچون جشنواره‌ها بهترین فرصت و مجال برای دیده شدن آثار تولیدی هنرمندان است.

جشنواره‌ای همچون جشنواره فیلم حقیقت در هنگامی‌ای که کرونا جولان می‌داد، با برگزاری جشنواره به صورت آن‌لاین میزبان ۸۹۴ اثر ارسالی به دبیرخانه‌اش بود. هم‌چنان‌که جشنواره فیلم کوتاه تهران چندی پیش میزبان ۹۴۶ فیلم کوتاه داستانی، ۲۵۸ فیلم مستند، ۲۰۹ فیلم تجربی و ۱۴۴ فیلم پویانمایی بود. در جشنواره فیلم فجر ۵۷ فیلم دارای شرایط شرکت در جشنواره بودند که این نشان از پویایی جریان تولید در سینمای ما در این روزهای سخت کرونا دارد. هنرمندی که اثرش را به جشنواره می‌فرستد، یعنی دغدغه دیده شدن دارد و این حق طبیعی اوست. در نتیجه شایسته است شرایطی فراهم شود که این امکان با رعایت پروتکل‌های بهداشتی فراهم شود. اراده‌ای که با برگزاری جشنواره فیلم حقیقت و فیلم کوتاه تهران متجلی شد و با جشنواره فیلم فجر به ثبات رسید.

نگاهی به اخبار جشنواره فیلم فجر در روز نهم

جزئیات انتخاب بهترین فیلم از نگاه تماشاگران اعلام شد

جزئیات انتخاب بهترین فیلم از نگاه تماشاگران، برگزاری سانس فوق العاده در دو روز، استقبال مخاطبان از جشنواره فیلم فجر در استان‌ها و... سرخط اخبار مهم نهمین روز از برگزاری سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر است.

برگزاری سانس فوق العاده برای

دو روز

طبق اعلام مدیر امور سینماهای جشنواره فیلم فجر، سانس فوق العاده برای اکران چهار فیلم پرمخاطب جشنواره تا روز اختتامیه ادامه دارد. محمدرضا فرجی، مدیر امور سینماهای جشنواره فیلم فجر، در این باره گفت: چهار فیلم «ابلق»، «بی‌همه چیز»، «شیشلیک» و «تی‌تی» در سانس فوق العاده روز ۲۰ بهمن‌ماه برای مخاطبان به نمایش درآمدند و در روز ۲۱ بهمن‌ماه هم برای مخاطبان اکران می‌شوند. طبق روال روزهای گذشته این سانس در ساعت ۹:۳۰ صبح در نظر گرفته شده است.

مدیر امور سینماهای جشنواره ضمن قدردانی از مخاطبان فیلم فجر گفت: مردم طی روزهای گذشته بیشترین همکاری و همراهی را با برگزارکنندگان و حافظان سلامت جامعه داشتند و خوش بختانه هیچ اختلالی در روند برگزاری جشنواره پیش نیامد.

استقبال از نمایش فیلم علی

انصاریان در جشنواره فجر

در چهارمین روز جشنواره فیلم فجر مشهد، فیلم «رمانتیسیم عماد و طویا» جدیدترین ساخته کاوه صباغزاده در سینماهای به نمایش درآمد. این فیلم که زنده‌یاد علی انصاریان در آن آخرین نقش کارنامه‌اش را ایفا کرده بود، دوست‌داران او را به سینماهای نمایش‌دهنده فیلم فجر کشاند.

هم‌چنین فیلم‌های «شیشلیک» ساخته محمدحسین مهدویان و «ابلق» به کارگردانی

نرگس آبیبار با فروش همه بلیت‌های پیش‌بینی‌شده، پرتماشاگرترین آثار به نمایش گذاشته‌شده در یزد شدند.

بیشترین استقبال از جشنواره فیلم فجر مربوط به کدام

شهر است؟

رضانعلی حیدری خلیلی، معاون توسعه مدیریت و منابع انسانی سازمان سینمایی، در برنامه «صدا دوربین حرکت» شبکه خبر درباره برگزاری جشنواره فیلم فجر در استان‌ها گفت: از آن‌جا که ما اصرار به رعایت پروتکل‌های بهداشتی داشتیم و سلامت هم‌وطنان برایمان اولویت داشت، در استان مازندران که شرایط نارنجی داشت، برگزاری هم‌زمان نداشتیم، اما به جز مازندران، در دیگر استان‌ها (۳۱ استان) به اضافه منطقه آزاد قشم، منطقه آزاد اروند و منطقه آزاد ارس، به صورت هم‌زمان سی و نهمین جشنواره فیلم فجر برگزار شد. البته ما در تقسیم‌بندی اداره ارشاد استانی، کرمان را به جهت وسعت جغرافیایی به دو اداره کل تقسیم کرده‌ایم و در نهایت، به جز تهران، ۵۱ شهر کشور میزبان برگزاری جشنواره بودند.

تفکیک تعداد آرای گزینه‌های پنج‌گانه منتشر می‌شود. امتیازات تفکیکی ۱۱ فیلم دیگر نیز به تهیه‌کنندگان خودشان اعلام می‌شود و در صورت موافقت، از سوی ستاد جشنواره نیز انتشار می‌یابد. از تهیه‌کنندگانی که ابهامی درباره عدم ارسال پیامک برای شماره تلفن مشخص یا به شمار نیاوردن رأی آن دارند، درخواست می‌شود جزئیات را به ستاد جشنواره ارائه کنند تا راستی‌آزمایی شود.»

امسال برای نخستین بار در راستای عدالت فرهنگی، بینندگان غیرتهرانی هم می‌توانند در انتخاب بهترین فیلم از نگاه تماشاگران شرکت کنند. هم چنین در راستای شفافیت، آمار تعداد رأی مردمی هر فیلم در سامانه مدیریت فروش و اکران (سمفا) به صورت برخط منتشر می‌شود و روزانه به قید قرعه به ۱۰ نفر از پاسخ‌گویان، پنج میلیون ریال هدیه می‌شود.

او در ادامه توضیح داد: تفاوت امسال در این است که مردم استان‌ها شاهد اکران تمام آثار هستند. سال گذشته ۱۰ فیلم انتخاب می‌شد، اما امسال بر اساس سیاست‌هایی که وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تحت عنوان «ایران، تهران نیست» دنبال می‌کند، کلان برنامه و بومی‌سازی دسترسی فرهنگی سازمان امور سینمایی این حرکت را برنامه‌ریزی کرد.

او در ادامه گفت: ۳۸ هزار و ۸۶۲ قطعه بلیت تا ساعت ۱۴ روز هشتم جشنواره در شهرستان‌ها به فروش رفته و این دوسوم ظرفیت موجود است. بین تعداد بلیت خریداری شده و افرادی که به سینما مراجعه می‌کنند، افت وجود دارد که طبیعی است. عملاً سینماها کمتر از ۳۰ درصد مراجعه‌کننده دارند. بعد از تهران، مشهد، شیراز، اصفهان و کرج به لحاظ تعداد سالن سینما و بلیت فروش رفته نسبت به دیگر مناطق که سالن کمتری دارند، استقبال بیشتری هم داشتند.

اطلاعیه روابط عمومی جشنواره درباره انتخاب بهترین فیلم از نگاه تماشاگران

روابط عمومی سی و نهمین جشنواره فیلم فجر، در آستانه روز پایانی این رویداد سینمایی در اطلاعیه‌ای، جزئیات شیوه انتخاب بهترین فیلم از نگاه تماشاگران را اعلام کرد.

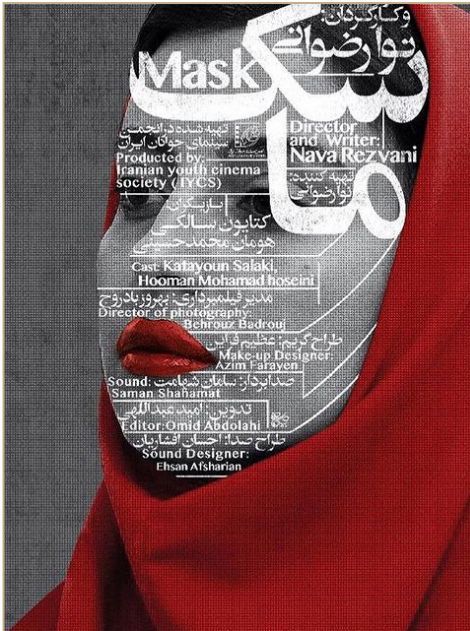
متن اطلاعیه به این شرح است: «سنجش آرای مردمی با مقیاس لیکرت در پنج گزینه (از «خیلی پسندیدم» تا «اصلاً نپسندیدم») انجام می‌پذیرد. مطابق این آزمون، به هر انتخاب، بسته به آن‌که در کجای طیف باشد، از یک تا پنج امتیاز داده می‌شود. به عبارت بهتر، امتیاز هر فیلم، مجموع ستاره‌هایی است که از بینندگان خود گرفته است. همان‌طور که پیش‌تر اعلام شده است، به منظور حفظ شرایط مساوی آزمون، بینندگان سانس‌های فوق‌العاده، امکان شرکت در این بخش را نداشته‌اند. تعداد آرای مردمی کل کشور در طول جشنواره به صورت برخط از طریق سامانه مدیریت فروش و اکران (سمفا) نمایش داده می‌شود. پایان رأی‌گیری برای تمام فیلم‌های جشنواره در سراسر کشور ساعت ۱۲ شب روز ۲۱ بهمن است. هم‌زمان با مراسم اختتامیه، امتیازات پنج فیلم اول به

آخرین آمار فیلم‌های جشنواره * پایان روز ۲۰ بهمن ۱۳۹۹				
درصد آرا نسبت به بیننده‌ها	آرای مردمی (کل کشور)	تعداد بیننده	بلیت باقی‌مانده	بلیت فروش رفته
۲۹	۳۷۰۲	۱۲،۷۷۶	۲،۹۲۷	۱۷،۲۳۰
۲۹	۳۶۰۲	۱۲،۳۷۱	۳،۳۸۸	۱۶،۴۲۴
۴۴	۲۱۲۷	۴،۸۲۸	۹،۷۰۷	۶،۵۸۷
۲۳	۱۱۲۵	۹،۱۲۴	۹،۹۹۷	۱۲،۸۹۵
۱۹	۱۰۵۵	۵،۳۹۶	۹،۱۴۲	۷،۱۲۰
۲۰	۶۷۸	۳،۴۰۱	۱۱،۷۰۶	۴،۳۲۵
۲۱	۱۱۹۶	۵،۵۹۹	۹،۰۰۶	۷،۳۳۸
۲۳	۱۵۶۱	۶،۸۵۱	۷،۱۸۱	۹،۱۲۱
۲۱	۹۲۳	۴،۳۲۷	۱۰،۰۳۷	۶،۰۶۶
۲۴	۱۰۷۱	۴،۵۲۷	۱۰،۵۰۵	۵،۹۹۷
۲۵	۳۳۸۵	۱۳،۴۶۸	۳،۰۷۴	۱۷،۷۱۸
۲۰	۱۲۱۰	۶،۰۵۰	۸،۰۸۲	۸،۱۱۸
۱۸	۳۵۰	۱،۳۶۱	۱۴،۳۳۸	۱،۹۵۴
۲۷	۱۳۷۵	۵،۰۴۹	۹،۸۸۳	۶،۵۵۹
۲۶	۷۷۵	۳،۰۳۰	۱۲،۱۴۷	۴،۰۸۲
۱۹	۴۲۷	۲،۳۶۷	۱۳،۲۱۳	۳،۰۱۴
۲۵	۲۵،۴۷۲	۱۰۰،۴۲۵	۱۳۹،۶۳۳	۱۳۴،۱۴۸

https://www.samfa.ir مشاهده لحظه‌ای آمار در سمفا

نوا رضوانی، کارگردان فیلم کوتاه «ماسک»

خودشناسی ناشی از یک تصمیم ناخواسته

جشنواره فیلم فجر رویداد بسیار مهمی در کشور است و حضور در این رویداد هم می‌تواند اتفاق مهم و ارزشمندی باشد، اما به نظرم این‌که فیلم‌هایی که در جشنواره فیلم کوتاه تهران حضور دارند، پس از انتخاب توسط هیئت انتخاب، بر اساس زمانی که دارند در جشنواره فیلم فجر حضور پیدا می‌کنند، اتفاق چندان جالبی نیست. من ترجیح می‌دهم هیئت انتخابی حضور داشته باشد تا فیلم من را ارزیابی کند و اگر فیلمی که ساختم، خوب بود، از این مسیر و با عبور از فیلتر اعضای هیئت انتخاب راهی جشنواره فیلم فجر شود و اگر هم خوب نبود، راهی به جشنواره پیدا نکند. این مسیر برای من بسیار ارزشمندتر است. جشنواره فیلم فجر بدون شک به واسطه مخاطبان گسترده‌ای که دارد، می‌تواند بستری را برای پیشرفت سینمای کوتاه ایران و هم چنین جلب نظر مخاطبان عمومی سینما به حوزه فیلم کوتاه فراهم کند. همان‌طور که بسیاری از جشنواره‌های مهم دنیا از کن گرفته تا ونیز، لوکارنو و ساندنس بخش ویژه‌ای را به فیلم کوتاه اختصاص داده‌اند و برای آن اهمیت بسیار زیادی قائل هستند.

این جشنواره سینمایی مهم کشورمان هم باید رویکرد خود را به بخش فیلم کوتاه تغییر دهد و ارزش بیشتری برای فیلم کوتاه قائل شود تا بتواند نقش مهمی را در زمینه گسترش مخاطبان فیلم کوتاه ایفا کند.

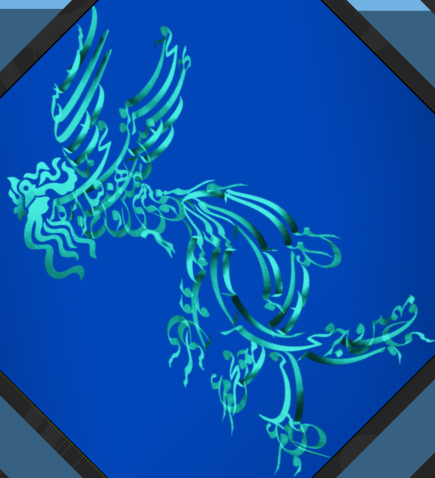
ایده اصلی فیلم کوتاه «ماسک» از اتفاقی که برای یکی از دوستانم رخ داده بود، نشئت گرفت و من به آن شاخ و برگ دادم. در واقع موضوع این فیلم

کوتاه درباره دختری است که به خاطر نامزدش ناچار به انجام کاری می‌شود که چندان مایل به انجام آن نیست. سپس داستان سیر خود را طی می‌کند و در نهایت به نقطه‌ای می‌رسد که دختر یک تصمیم اساسی برای زندگی خود می‌گیرد.

در واقع کاری که انجام می‌دهد اما تمایلی به آن ندارد، مانند یک تلنگر عمل می‌کند و او را به نوعی خودشناسی می‌رساند تا با رویکرد دیگری به این رابطه نگاه کند.

نگاه ما به نظارت منتقدان درباره جشنواره فیلم فجر
جشنواره از منتقدان نمره قبولی گرفت

از زیبایی جشنواره فیلم فجر از نگاه اهالی رسانه

**امیدبخشی جشنواره سی و نهم
در سال گرونایی**

نگاهی به نظرات منتقدان درباره جشنواره فیلم فجر

جشنواره از منتقدان نمره قبولی گرفت

منتقدان سینمای ایران در طول جشنواره فیلم فجر در سالن‌های مختص اصحاب رسانه حاضر شدند و در کنار دیگر خبرنگاران به تماشای فیلم‌ها نشستند. بولتن جشنواره برای ارزیابی این رویداد با برخی منتقدان به گفت‌وگو نشست است. تمام منتقدان از شرایط برگزاری جشنواره، فاصله‌گذاری اجتماعی و رعایت پروتکل‌های بهداشتی اظهار رضایت دارند و تفاوت چندانی بین کیفیت فیلم‌های دوره سی و نهم جشنواره فیلم فجر با دوره‌های قبلی نمی‌بینند.

کیفیت فیلم‌ها مانند دوره‌های قبلی جشنواره بود

هوشنگ گلمکانی با توجه به شرایط استثنایی و موقعیت غیرعادی که وجود داشت، وضعیت برگزاری جشنواره خوب و قابل قبول بود. پروتکل‌های بهداشتی که برگزارکننده پیش‌بینی کرده بود، بسیار خوب بود و بقیه موارد به خود افراد بستگی داشت. چون جشنواره نمی‌تواند برای هر شخص ماموری بگذارد و این خود افراد هستند که باید رعایت کنند. وگرنه از سمت برگزارکننده تعداد سهمیه سالن‌ها پایین آمده بود، فاصله‌گذاری اجتماعی انجام شده بود و تمام عوامل مسائل

را رعایت می‌کردند.

جشنواره فیلم فجر سی و نهم هم مانند دوره‌های قبلی جشنواره بود. تعدادی فیلم خوب داشت، تعدادی فیلم متوسط و من به غیر از یک فیلم بد، فیلم بد دیگری ندیدم. در مجموع به نظرم کیفیت عمومی سینمای ایران در فیلم‌هایی که انتخاب شده بود، به چشم می‌آمد و کیفیت همیشگی در این فیلم‌ها دیده می‌شد.

از چیزهایی که دوست داریم، کوتاه نیاییم

آرش خوشخو به نظر من پروتکل‌های بهداشتی به اندازه کافی در جشنواره فیلم فجر رعایت شد. فضای جشنواره تراکم جمعیتی کمی داشت و به این دلیل از رونق هر سال برخوردار نبود. برگزاری جشنواره تلاشی بود برای این که از همه چیزهایی که دوست داریم، به راحتی کوتاه نیاییم. در فضای یکنواخت شده

سال فیلم‌هایی بودند که فکر می‌کنم لیاقت حضور در جشنواره را داشتند و برخی از فیلم‌ها هم بودند که نمی‌دانم با چه دلیلی منطقی به جشنواره راه پیدا کردند.

برج میلاد بسیار خالی بود حمیدرضا مدقق

امسال شرایط سختی داشتیم و کار کردن برای همه کسانی که مجبور بودند در این شرایط کار کنند، سخت بود. فکر می‌کنم چاره‌ای غیر از این نوع برگزاری نداشتیم. البته هر چه جلوتر آمدیم، شرایط برگزاری جشنواره بهتر شد و هم برگزارکنندگان و هم شرکت‌کنندگان دقت بیشتری در رعایت پروتکل‌ها به خرج دادند. نقطه قوت سالن برج میلاد این بود که بسیار خلوت بود و بعد از سال‌ها شرکت در جشنواره فیلم فجر در برج میلاد، همیشه جای کافی برای نشستن وجود داشت و نصف سالن خالی بود.

موافق برگزاری جشنواره بودم سحر عصرآزاد

من از ابتدا موافق برگزاری جشنواره فیلم فجر بودم. چون فکر می‌کردم برگزاری جشنواره فیلم فجر به نفع پویایی جامعه و فضای سینماست. فیلم‌های زیادی ساخته شده بود و با توجه به این‌که در طول یک سال گذشته آکرانی نداشتیم، با حجم عظیمی از فیلم‌های پلاتکیف مواجه بودیم که نمی‌توانستند درجایی به نمایش دربیایند. بنابراین برگزاری جشنواره بسیار اهمیت داشت. پروتکل‌های بهداشتی با توجه به نظارتی که از طرف ستاد مقابله با کرونا وجود داشت، در سالن میلاد به خوبی رعایت می‌شد. تعداد افراد بسیار کم بود و می‌شد با خیال نسبتاً راحتی به تماشای فیلم‌ها نشست.

فرهنگی کشور، برگزاری این جشنواره یک اتفاق بود. به نظرم پروتکل‌ها در جشنواره فیلم فجر بسیار بهتر از فضای شهرداری، وزارت خانه‌ها، مترو، بازار و حتی زمین فوتبال رعایت می‌شدند. به دلیل این‌که ساخت بسیاری از پروژه‌ها در پی شیوع کرونا متوقف شده بودند، فیلم‌ها کمی متفاوت بودند. فیلم‌هایی که ما را تحت تاثیر قرار دهند، کمتر دیدیم و کیفیت فیلم‌ها در همان حد نرمال جشنواره فیلم فجر بود. یک کم بالاتر یا یک کم پایین‌تر، همان وضعیت همیشگی بود که در دوره‌های قبلی هم شاهد بودیم. شاید بتوانم بگویم این دوره جزو دوره‌های کم‌رونق جشنواره بود. از میان فیلم اولی‌ها، فیلم «زالاوا»، «مصلحت» و «کیچ‌گاہ» جزو نمونه‌های خوب بودند. تجربه‌آموزی و تجربه‌اندوزی در بخش فیلم‌های اول بسیار لذت‌بخش بود. فیلم اولی‌ها با همان کیفیت همیشگی در جشنواره حضور داشتند و به نظر می‌آید بیشتر به چشم داوران آمده‌اند.

تعداد فیلم‌ها خوب بود آنتونیا شرکا

من جزو افرادی بودم که از همان ابتدا با برگزاری جشنواره موافق بودم و فکر می‌کنم حداقل در سالن ملت که من در آن‌جا همه فیلم‌ها را دیدم، تمام پروتکل‌های بهداشتی رعایت می‌شد. از نظر تعداد افراد که در هر سالن و سانس به حداقل رسیده بودند، فاصله‌گذاری اجتماعی، تب‌سنجی و عبور از اتاق ضد عفونی در بدو ورود، همه از مواردی بود که در طول جشنواره مورد توجه قرار می‌گرفت و نشان می‌داد که برگزارکنندگان نهایت تلاش را برای رعایت پروتکل‌ها انجام داده بودند.

فکر می‌کنم ما در این دوره تجربه بی‌نظیری داشتیم و فیلم‌های محدودتری دیدیم. شاید بدین شکل یک‌سری فیلم‌ها مهجور ماندند و این خوب نباشد، مخصوصاً فیلم اولی‌هایی که به بخش نامزدی جوایز هم راه پیدا نکردند و بدین ترتیب از گردونه خارج شدند. مخصوصاً که شاید تا مدت‌ها فرصتی پیش نیاید که بتوانیم این فیلم‌ها را ببینیم. اما از نظر ما، منتقدان سینما که در طول جشنواره فیلم فجر با گرفتاری‌های دیگری هم مواجه هستیم، محدود شدن فیلم‌ها خوب بود. در مجموع مثل هر

اهالی سینما روحیه بهتری داشته باشند. لزوم برگزاری جشنواره و نگرانی از رعایت پروتکل‌ها بحث مهمی بود که باید اعتراف کنم بعد از حضور در برج میلاد، کاخ رسانه جشنواره فیلم فجر سی و هشتم و بررسی وضعیت بهداشتی و رعایت پروتکل‌ها برابرم برطرف شد و باعث شد با خیال راحت‌تری به تماشای فیلم‌ها بنشینم. فضای نشست پرسش و پاسخ بسیار وسیع با تراکم جمعیت کمتری برگزار شد. می‌توانم بگویم نگرانی اولیه من برطرف شد. چون شیوه‌نامه‌های بهداشتی و پروتکل‌ها به بهترین نحو رعایت می‌شدند. البته این را نباید از نظر دور برداریم که سالی که آن را طی می‌کنیم، وضعیت تجربه‌شده‌ای ندارد. طبیعی است که در این وضعیت هر تصمیمی که مدیری بگیرد، برای اولین بار است که تجربه می‌شود. و دیکته نانوشته، غلط هم ندارد. باید اعتراف کنم وضعیت امسال، وضعیت نو و تازه‌ای بود و شکل برگزاری جشنواره دست‌کم در سالن میلاد مطلوب بود.

جشنواره امسال طبیعتاً به دلیل شرایط خاص با شکل و شمایل متفاوتی برگزار شد. تعداد فیلم‌ها نسبت به سال‌های گذشته محدودتر بود. در هر دوره تعداد فیلم‌های درجه یک و غافل‌گیرکننده به بیشتر از چهار یا پنج فیلم نمی‌رسید و بقیه فیلم‌ها سطح متوسطی داشتند. این موضوع در همه دوره‌های جشنواره فیلم فجر صادق بود که در این دوره هم دیده می‌شود. در بین فیلم‌های این دوره تنوع نگاه در حوزه فیلم‌سازی بیشتر به چشم می‌خورد. کارگردانان مولد سینمای بعد از انقلاب، نسل دوم و سوم کارگردانان سینمای ایران از نظر تنوع نگاه و لحن بسیار متفاوت بودند. شاید این تنوع ایده‌آل نباشد، ولی همین تلاش و قدم برداشتن برای خارج شدن از حالت تخت و تکراری سینمای ایران بسیار پرازش بود. فیلم‌های این دوره از نظر انتخاب سوز، لوکیشن، فرهنگ، گویش، شهر و جغرافیا بسیار متفاوت بودند و می‌توانیم رگه‌هایی از تنوع را در آن‌ها جست‌وجو کنیم. کیفیت فنی فیلم‌ها، کیفیت مطلوب‌تری بود که در جشنواره امسال به چشم می‌آید. مشخصاً در بخش جلوه‌های ویژه بصری، طراحی صحنه و لباس، کارگردانی، صداپردازی و صداگذاری، کیفیت مسائل فنی بیشتر به نظرم آمد. مشخص است که سینمای ایران نسل باهوش و بااستعدادی تربیت کرده است که داریم نتیجه آن را امروز می‌بینیم. البته فکر می‌کنم هم‌چنان پاشنه آشیل سینمای ایران، بخش فیلمنامه است. برخی از فیلم‌ها به لحاظ فنی و تکنیکی از فیلمنامه‌هایشان جلوتر بودند. در بخش بازیگری هم شاهد تولد

تعداد فیلم اولی‌های امسال بسیار زیاد بود. معتقد هستم فیلم‌های شاخص و قابل تاملی هم بودند که نتوانستند به این لیست راه پیدا کنند. اگر این فیلم‌ها هم حضور داشتند، قطعاً جشنواره بسیار پربارتر می‌شد. اما کیفیت این ۱۶ فیلم متوسط رو به بالا بودند. اثر ضعیف‌تر از یکی دو فیلم ندیدم. بقیه فیلم‌ها قابل قبول بودند. به خصوص فیلم اولی‌ها که برابرم همیشه مهم هستند و اتفاق جشنواره را در فیلم‌های آن‌ها دنبال می‌کنم، توقع مرا برآورده کردند. «کیج‌گاه»، «خط فرضی»، «امامان» و «ازالوا» فیلم‌های قابل تاملی بودند. البته حضور فیلم‌سازان سرشناس و صاحب تجربه را کمتر داشتیم. اما این ترکیب در کنار هم در این شرایط کرونا بسیار قابل قبول بود.

جشنواره فیلم فجر به خوبی برگزار شد

سعید الهی

جشنواره فیلم فجر سی و هشتم مطابق با تصمیمات ستاد ملی کرونا به خوبی برگزار شد و من از نحوه برگزاری و رعایت پروتکل‌ها رضایت داشتم. فیلم‌های این دوره از لحاظ ساختاری نسبت به گذشته مطلوب نبودند و از نظر مضمونی شاهد تلخی‌ها و سیاهی‌های بسیاری بودیم که برای سال آخر دولت این انتظار نمی‌رفت. از مجموع تعداد فیلم‌های حاضر چهار فیلم را بسیار دوست داشتم. فیلم «مصلحت» و «منصور» را از نظر محتوا تأیید می‌کنم و فیلم «امامان» و «ازالوا» را هم از نظر ساختار دوست دارم.

دیکته نانوشته، غلط ندارد

محمد رضا مقدسیان

با توجه به شیوع کرونا و این‌که تمام نظم و ترتیب در زندگی‌مان تحت تأثیر قرار گرفته بود، جشنواره فیلم فجر هم از این قاعده مستثنا نبود. من جزو افرادی بودم که پیش از برگزاری جشنواره نگران بودم چه اتفاقی خواهد افتاد. ملاحظات بهداشتی و سلامت از یک طرف و ماجرای کرونا از طرف دیگر، ذهنم را سخت درگیر کرده بود. البته به نظرم برگزاری جشنواره فیلم فجر ضروری بود، چون این جشنواره چراغ سینما را روشن نگه می‌دارد و باعث می‌شود

جشنواره محلی برای دیده شدن فیلم اولی هاست

شادی حاجی مشهدی

من در این دوره از جشنواره فیلم فجر در کاخ جشنواره، سالن میلاد حضور داشتم و به نظرم حضور اصحاب رسانه در این سالن بسیار خوب بود، چراکه تمام کسانی را دیدم که پیوسته در طول سال در مورد سینما می نویسند و کار می کنند. در واقع به نظر می رسد سینماوهای واقعی به سالن میلاد و ملت می آمدند. کیفیت خود فیلم ها، شرایط سالن، فاصله گذاری و نحوه نمایش فیلم ها بسیار خوب بود. پروتکل های بهداشتی به خوبی رعایت می شد، حداقل در سالن میلاد که من در آن جا شرکت داشتم، همه چیز به نحو احسن انجام می شد.

در مورد فیلم های جشنواره، بیشتر آن ها فضای اجتماعی داشتند و دو، سه فیلم طنز هم در بین فیلم های جشنواره دیده می شد. سه فیلم «روشن»، «امان» و «آتی تی» بسیار توجه مرا به خودشان جلب کردند. چون از وجه دیگری به موضوعات مورد بحثشان نگاه می کردند. ما تا قبل از فیلم «امان» شخصی این چنین ملموس، رئال و تلخ نداشتیم. فیلم «روشن» یک پیشرفت بزرگ در کارنامه هنری روح الله حجازی بود و فیلم «آتی تی» با تم عشق و کمک به انسانیت بسیار خوب بود. البته من متوجه نشدم چرا بازی هدیه تهرانی و هوتن شکیبا در جشنواره فیلم فجر دیده نشد. بسیاری با برگزاری جشنواره امسال مخالف بودند، اما به نظر من وقتی تمام رویدادهای کشور ما برگزار شد و تمام کلاس های آموزشی و همایش ها برقرار هستند و رستوران ها و مراکز خرید به کار خودشان ادامه می دهند، نباید از برگزاری جشنواره چشم می پوشیدیم، چراکه جشنواره محل انگیزشی برای فیلم اولی هاست. باعث تبلیغ، دیده شدن و شکل گیری فضای رسانه ای برای فیلم هایشان می شود. بدین شکل است که تنور سینمای ایران داغ می شود. اگر این جشنواره برگزار نمی شد، بسیاری از فیلم سازان در بحث اکران دچار مشکل می شدند. در حال حاضر که جشنواره فیلم فجر تمام شده، می بینیم که اتفاق درستی بوده است. البته باید به مخالفان برگزاری جشنواره هم حق داد، چون آن ها هم نگرانی های خاص خودشان را داشتند. اما این برقرار بودن فضای جشنواره برای من که کارم نوشتن درباره سینماست، بسیار خوب بود. خوش بختانه جشنواره فیلم فجر در این موقعیت بحرانی به خوبی اجرا شد.

بازیگران جدیدی بودیم که از تئاتر به سینما آمده اند و نباید این موضوع را نادیده بگیریم که نسل جدیدی از بازیگران در سینمای ایران به عرصه ظهور رسیده اند که نویدبخش سینمای متنوع تر هستند. سینمایی که قرار نیست دیگر به مدد یک یا دو بازیگر در همه فیلم ها بچرخد. نکته مهم و شایان توجه دیگر، استقبال از فیلمنامه اقتباسی در فیلم های این دوره است. سه فیلم «بی همه چیز»، «روزی روزگاری، آبادان» و «ایدو» فیلمنامه های اقتباسی داشتند که هر سه آن ها کاندیدا هم شدند. این نشان می دهد که اقتباس در سینمای ایران به سمت جدی شدن می رود. هرچند دیر ولی باز هم جای توجه دارد.

امید و نشاط به سینما و مطبوعات

سینمایی بازگشت

میثم محمدی (دبیر تحریریه فیلم نگار)

برگزاری جشنواره از این بابت که همه ما در شرایط سختی قرار داریم و در اوج ناامیدی هستیم، بسیار خوب و نویدبخش بود. باعث شد به ادامه حیات سینما امیدوار شویم. وقتی سینما ادامه حیات بدهد، قطعاً مطبوعات سینمایی هم در جریان خواهند بود. این جشنواره باعث شد حال همه خوب باشد. شرایط برگزاری آن بسیار خوب بود، حداقل سالن میلاد که من حضور داشتم، فیلم ها با کمترین میزان تاخیر به نمایش درآمدند. از نظر رعایت پروتکل های بهداشتی همه چیز به خوبی رعایت می شد. نظم حاکم بر برگزاری جشنواره مشهود بود. از برگزارکنندگان تشکر می کنم.

نمی توانم بگویم کیفیت فیلم ها نسبت به دوره های قبلی بهتر یا بدتر بود، چون شرایط دوره های قبل عادی بود و ما امسال شرایط سخت تری داشتیم. فکر می کنم امسال استانداردهای جهانی فیلم سازی بیشتر در شرایط تولید وجود داشت و کیفیت فیلم ها از نظر تصویربرداری، بازیگری و... بیشتر بود. حتی به نظرم تعداد فیلمنامه های خوب نسبت به سال های قبل بهتر بود. من فیلمنامه های خوب و استانداردی بیشتری دیدم. خود برگزاری جشنواره حرکت فوق العاده ای بود و امید و نشاط را به فضای سینما و مطبوعات سینمایی بازگرداند.

ارزیابی جشنواره فیلم فجر از نگاه اهالی رسانه

امیدبخشی جشنواره سی و نهم در سال کرونایی

سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر در حالی به ایستگاه پایانی نزدیک می‌شود که به واسطه شیوع ویروس کرونا، تجربه متفاوتی از شرایط برپایی این رویداد سینمایی نسبت به دوره‌های پیشین رقم خورد. تجربه‌ای که بدون شک بر تارک جشنواره فیلم فجر به یادگار خواهد ماند.

در طول برگزاری جشنواره فیلم فجر، اهالی رسانه که در مرکز تمامی اتفاقات مرتبط با این رویداد سینمایی بودند، تلاش کردند با اطلاع‌رسانی درست، امید را در دل سینمای ایران در این سال کرونازده زنده نگه دارند. در ادامه نگاه جمعی از اهالی رسانه به شرایط برگزاری سی و نهمین جشنواره فیلم فجر می‌آید.

یک پیشنهاد درباره نشست‌های

خبری

فرانک آرتا، روزنامه‌شوق

با توجه به محدودیت‌های کرونایی و اعتراض‌هایی که برخی داشتند، معتقدم امسال جشنواره معقولی برگزار شد و برگزارکنندگان تلاش خود را کرده بودند تا فضای مطلوبی را فراهم کنند. شرایطی که من در سینمای اهالی رسانه در برج میلاد مشاهده کردم، بسیار خوب بود و بهترین از این امکان‌پذیر نبود.

بد نیست مسئولان جشنواره در مورد استراتژی برگزاری نشست‌های خبری تغییراتی ایجاد کنند، و در رأس همه امور بر مجریان نشست‌ها و انتخاب آنان تمرکز کنند، چراکه یک مجری بیشتر از آن‌که بر اجرا متمرکز باشد، باید نشست‌ها را کارگردانی هم کند و امسال برخی از مجریان در این زمینه موفق بودند و برخی ناموفق. جشنواره فیلم فجر باید از مجریان تر استفاده کند، یا حتی مجریان جوانی را پرورش دهد که توان اداره جلسات را داشته باشند. وقتی برگزارکنندگان جشنواره در زمینه نمایش فیلم‌ها، روند برگزاری و مسائلی از این دست فکر می‌کنند، باید درباره مجریان هم فکر کنند و در عین حال از مجریان زن هم برای برگزاری نشست‌های خبری استفاده کنند.

در آرزوی دیدن لیخند همکاران

شیمافغاری، خبرگزاری ایسنا

جشنواره فیلم فجر در روزگار کرونازده سرانجام با همه حرف و حدیث‌هایش، به پایان رسید. برای ما عشاق سینما و علاقه‌مندان به فیلم دیدن که نزدیک به یک سال می‌شد پیمان را به سینما نگذاشته بودیم، جشنواره فرصت جذابی بود.

برای ما که دلمان تنگ شده بود تا هنرپیشه‌ها و قصه‌ها برایمان روی پرده جان بگیرند، برگزاری جشنواره امکانی ویژه بود که سرانجام با رعایت پروتکل‌های بهداشتی این اتفاق افتاد.

پروتکل‌های بهداشتی که طعم فیلم دیدن را برایمان تغییر داد، از سانس‌های بامدادی و شامگاهی دیگر خیری نبود و سانس فوق‌العاده‌مان به صبح زود رسید، صبح‌های زود به جای شبانگه‌ها، شال و کلاه می‌کردیم و به سینما می‌رفتیم.

بوفه‌های سینما که محل خرید تنقلات برای دیدن فیلم بود، بسته بودند و ترجیح‌مان هم این بود که هنگام تماشای فیلم خوراکی نخوریم تا ماسکمان بر صورت باقی بماند تا خدای نکرده اتفاقی نیفتد.

از صف‌های طولانی مقابل سینماها هم خبری نبود. بنابراین از اتفاقات عجیب که جلوی در سینماها در سال‌های قبل رخ می‌داد و شاهد آن بودیم و حتی پای نیروی انتظامی را به سینماها می‌کشاند، خبری نبود.

همین اتفاقات فقط به خاطر این بود که یک ویروس کوچک و نادیدنی یک سال می‌شود همه دنیا را درگیر کرده است و به طبع ما را هم درگیرتر.

همه این‌ها را ویژگی مثبت این ویروس می‌دانیم، که اگر نبود، ما مجبور بودیم نصف شب‌ها خسته و کوفته فیلم ببینیم که احتمال این‌که فیلم به دلمان نشیند، بیشتر بود.

خوراکی هم نخوردیم، چه بهتر که چاق نمی‌شویم و بعضاً به کبد چرب دچار نمی‌شویم! در ازدحام سالن‌ها هم گیر نکردیم و با خیال راحت‌تر به سالن رفتیم و آرامشی داشتیم که در هیچ دوره‌ای شاهدش نبودیم. دیگر درگیر صندلی‌بازی نشدیم و راحت‌تر و با آرامش فیلم دیدیم.

این از دستاوردهای کرونا بود که باز هم ما را که

دلمان برای پرده نقره‌ای تنگ شده بود، به سینما برد تا رویاهایمان را بر پرده ببینیم.

ای کاش اگر کرونا هم نبود، عادت کنیم به نظم و ترتیبی که در زندگی‌مان به وجود آورد.

اما دلمان تنگ شد که حالا که بعد یک سال دوستانمان را می‌بینیم، نمی‌توانیم آن‌ها را در آغوش بگیریم.

و اما حکایت نشست‌هایی که تنها برند خرساز جشنواره فیلم فجر بود که بی‌حاشیه‌ها نبود. از چهره‌های پوشیده هنرپیشه‌ها در ماسک‌ها تا حکایت سوالات بی‌ربط در نشست‌های جشنواره را که می‌توانست کمی مدیریت شود، نمی‌توانم نادیده بگیرم.

قصه جشنواره امسال با آرزوی بهتر شدن شرایط و از بین رفتن ویروس منحوس کرونا، به پایان رسید تا شاید سال دیگر بدون ماسک به دوستانمان سلام کنیم و دوستانمان خنده‌مان را ببینند.

پدنه رسانه‌ای مصر به برگزاری جشنواره فیلم فجر

محمدصابری، خبرگزاری مهر

نفس برگزاری جشنواره طبیعتاً اتفاق بسیار مبارکی است و این اتفاق حتماً باید رخ می‌داد. پیش از قطعی شدن تصمیم آقای طباطبایی‌نژاد و تیم برگزارکننده با توجه به شرایط رکودی که سینمای ایران در سال ۹۹ تجربه کرد، موافق برگزاری جشنواره بوم و به نظرم تصمیم بسیار خوبی بود که نتیجه آن تداوم حیات سینمای ایران و نمایش فیلم‌هاست. خوش بختانه سید تولید سینمای ایران در سالی که همه اتفاقات تحت تاثیر کرونا قرار داشت، خالی از فیلم نبود و سینما زنده ماند.

برگزاری جشنواره امسال هم به نظرم با توجه به تمامی ملاحظات به بهترین

نشست‌ها قابل مشاهده بود و اتفاقات روزانه جشنواره هم هماهنگ با برنامه اعلام شده پیش رفت؛ موضوعی که سال‌های گذشته چندان رعایت نمی‌شد.

برگزاری نشست‌ها در سالن نمایش فیلم‌ها هم اقدام درستی بود که در جشنواره‌های بزرگ دنیا هم انجام می‌شود، اما کلیت نشست‌ها نسبت به دوره گذشته جشنواره ضعیف‌تر بود و این ضعف را می‌توان ناشی از حضور نداشتن بسیاری از منتقدان و خبرنگاران در جشنواره و رویه ارائه مکتوب سوالات به صورت مکتوب دانست، چراکه بسیاری از افراد همچون من چندان این رویه را محترمانه نمی‌دانستند و پرسشی را مطرح نمی‌کردند. فکر می‌کنم در مجموع رویکرد جشنواره به لحاظ نظم برگزاری و فرایندی که طی شد، مطلوب بود.

رعایت پروتکل‌های بهداشتی در جشنواره قابل دفاع بود جواد محرمی، روزنامه جوان

نفس برگزاری جشنواره فیلم فجر با وجود همه مشکلاتی که در این سال وجود داشت و دردهای کرونایی اقدام درستی بود و باید این اتفاق می‌افتاد، چراکه تعطیلی جشنواره خلل و خدشه جدی به این رویداد سینمایی وارد می‌کرد. بنابراین برگزاری جشنواره با رعایت پروتکل‌های بهداشتی اقدامی قابل دفاع بود.

فارغ از نظم خوب برگزاری جشنواره امسال، مشکلاتی در زمینه امکانات مانند پذیرایی وجود داشت که شاید بنا بر دستور ستاد ملی مقابله با کرونا بود، اما به نظرم این فضا می‌توانست با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی به صورت مختصر در جشنواره امسال فراهم شود.

شکل ممکن انجام شد و مدیریت خوبی را در زمینه رعایت پروتکل‌های بهداشتی، مشارکت اهالی رسانه و صدور کارت‌ها شاهد بودیم. در واقع اهالی سینما و به طور ویژه بدنه رسانه‌ای برای برگزاری هر چه بهتر و کم‌آسیب‌تر جشنواره مصر بودند. در سینماهای مردمی هم با حداقل تهدیدها مخاطبان توانستند فیلم‌های جشنواره را ببینند و با این رویداد همراه شوند.

روند برگزاری نشست‌های خبری جشنواره از نظر رعایت اصول بهداشتی و زمان‌مند بودن به خوبی برگزار شد، به جز یک مورد بی‌احترامی به بازیگری که به نظرم باید فردی که آبروی جامعه رسانه‌ای را خدشه‌دار کرد، بازخواست می‌شد، یا به عنوان مثال اجازه ورود به کاخ جشنواره را پیدا نمی‌کرد.

نظم خوب برگزاری جشنواره سی و نهم

مهدی خرمند، سایت خبری تحلیلی تابناک

اهالی رسانه در سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر شاهد نظم مطلوبی نسبت به دوره‌های پیشین بودند؛ نظمی که نمود آن در نمایش سر وقت اغلب فیلم‌ها و برگزاری منظم و سر ساعت

مجری مروری کند، چند سوال جدی به لحاظ ساخت فیلم، فیلمنامه، اجرا، حاشیه و... کنار بگذارد و بپرسد تا نتیجه کاملاً حرفه‌ای و قابل قبول باشد.

برگزاری مطلوب جشنواره و استقبال مخاطبان

ایزد مهرآفرین، سایت صبح سینما

سانس‌های فوق‌العاده و اخبار استقبال مخاطبان از نمایش فیلم‌ها با توجه به این‌که ۳۰ درصد ظرفیت سالن‌ها در اختیار جشنواره بود، حکایت از برگزاری مطلوب سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر دارد. در سینمای اهالی رسانه در برج میلاد هم تمامی امور بسیار منظم و با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی و با نظارت کافی برگزار شد و خوش‌بختانه تا امروز هم شاهد اتفاق ناگواری نبودیم.

برگزاری نشست‌ها در سالن اصلی برج میلاد فارغ از گنجایش کافی، به واسطه در جریان بودن حال‌وهوای فیلم‌ها، ایده خوبی بود. نظم جشنواره امسال را بسیار پسندیدیم، چون تعداد افراد محدود بود و همه افرادی که اخبار جشنواره را پوشش می‌دادند، در این رویداد حاضر بودند و این‌که بخواهم نقطه ضعفی پیدا کنم، کار سختی است.

کیفیتی که قربانی کاهش کمیت نشد

سحر قناعتی، خبرگزاری صداوسیما

امسال شرایط برای همه به واسطه شیوع کرونا سخت بود و در جشنواره فیلم فجر هم تعداد فیلم‌ها و ظرفیت نمایش فیلم‌ها برای اهالی رسانه کمتر و شرایط به دلیل استفاده از ماسک و سایر پوشش‌ها سخت‌تر بود. جشنواره سی و نهم تجربه جدیدی بود که می‌تواند به جشنواره‌های سال‌های بعد کمک کند، چون با وجود کاهش کمیت از کیفیت کار کم نشد.

شیوه‌نامه‌های بهداشتی هم رفته رفته به خوبی رعایت و کنترل شد که بسیار بااهمیت است. به نظر نشست‌های خبری هم امسال از نظر زمانی بسیار منظم برگزار شدند. در کل برگزارکنندگان زحمت کشیده بودند و اتفاق خوبی رقم خورد.

نظم و آرامشی که حکم فرما شد

علی رستگار، روزنامه جام جم

بدون شک کرونا تأثیر منفی خود را روی همه جنبه‌های زندگی ما گذاشته است و در سینما و به طور ویژه در جشنواره فیلم فجر هم این اتفاق مشهود بود و شرایط کرونایی بر تعداد آثار و کیفیت فیلم‌ها تأثیر گذاشته بود.

جشنواره فیلم فجر امسال با رعایت پروتکل‌های بهداشتی و در سکوت و آرامش در برج میلاد و پردیس سینمایی ملت برگزار شد و با آرامش به تماشای فیلم‌ها نشستن از حسن‌های امسال به شمار می‌آید.

با وجود حسرت ناشی از شرایط تحمیلی کرونا و نبود برخی از چهره‌های شاخص فیلم‌سازی در جشنواره امسال اما تعداد کم آثار فراغتی را بر این رویداد سینمایی حاکم کرد تا نظم برگزاری بیشتری را نسبت به سال‌های گذشته شاهد باشیم. امیدوارم اگر در سال‌های بعد تعداد فیلم‌ها و نشست‌ها بیشتر شد، فرمول امسال رعایت شود و آرامش و نظم وجود داشته باشد.

نشست‌های خبری و لزوم حضور

مجریان مسلط

مسعود میر، روزنامه همشهری

نحوه برگزاری جشنواره به لحاظ اجرایی نه محتوایی بسیار خوب بود. ما سینمای اهالی رسانه را در روز آخر و روزهای شلوغ همان‌طور دیدیم که در روز اول جشنواره دیدیم و این اتفاق نشان داد افرادی که می‌خواستند فیلم ببینند، فعالیت خبری انجام دهند و انتخابی به سینما نمی‌آیند، در جشنواره حضور داشتند.

امسال به دلیل شرایط کرونایی برگزاری نشست‌ها سخت‌تر شده بود. بچئی سر این‌که چه کسی مجری نشست‌ها می‌شود، ندارم، اما باید این مقوله را برای همیشه به‌سامان برسانیم تا فردی به عنوان مجری در نشست‌ها حضور پیدا کند که به دنیای فیلم‌سازان احاطه داشته باشد، فیلم را کامل دیده باشد و با اهالی رسانه تعامل داشته باشد.

مجری باید بر اتفاقات و موضوعات احاطه داشته باشد. ما چند سایت، روزنامه و خبرگزاری مهم داریم که باید حضورشان در نشست‌ها الزامی باشد. باید لیست سوالات جمع‌آوری شود،

تجربه متفاوت عکاسان در جشنواره سی و نهم

ثبت لحظات جشنواره فیلم فجر در قاب دوربین

در بین تمامی حاضران در جشنواره فیلم فجر، وظیفه مهم عکاسان برای ثبت قاب‌هایی ماندگار از حیات سینمای ایران در دوران کرونا غیرقابل انکار است؛ تصاویری که به همگان نشان می‌دهد این سینما هم چنان پا برجا و زنده است. در پایان جشنواره سی و نهم تجربه عکاسان حاضر در این رویداد سینمایی را مرور خواهیم کرد که از چالش‌های عکاسی در دوران کرونا گفته‌اند.

بهترین دوره جشنواره فیلم فجر برابیم رقم خورد

حامد ملک‌پور، عکاس خبرگزاری تسنیم

سی و نهمین دوره جشنواره فیلم فجر با وجود محدودیت‌های ناشی از شیوع کرونا، یکی از بهترین دوره‌های این رویداد سینمایی برای من بود، چون عکاسانی در جشنواره حضور داشتند که آن‌ها را می‌شناختم و نماینده خبرگزاری‌ها و روزنامه‌های اصلی بودند.

با وجود آن‌که به دلیل شیوع کرونا شرایط حضور در برج میلاد سخت بود، باید با فاصله عکاسی می‌کردیم و شاید همه نمی‌توانستیم در نقطه مناسبی در زمان فوتوکال باشیم، اما درکل، جشنواره سی و نهم به واسطه تعداد کنترل‌شده عکاسان اتفاق خوبی را رقم زد.

هم‌چنین امسال در نشست‌های خبری فیلم‌ها، مشکل یا چالشی با خبرنگاران مانند سال‌های گذشته نداشتیم و به راحتی روی صندلی‌ها می‌نشستیم، عکاسی می‌کردیم و خبری از بحث و جدل با خبرنگاران که در سال‌های گذشته پیش روی عکاسان می‌نشستند، نبود.

مهم‌ترین چالش جشنواره سی و نهم برای عکاسان را می‌توان بر چهره داشتن ماسک در طولانی‌مدت دانست که کمی عکاسی را دچار مشکل می‌کرد. یکی دیگر از چالش‌ها نبود پذیرایی به واسطه زمان نمایش فیلم‌ها و محدودیت‌های کرونایی بود که به نظر امکان مدیریت این موضوع وجود داشت. عکاسی از چهره با ماسک هنرمندان اتفاقی بود که برای اولین بار در جشنواره فیلم فجر رخ داد که به دلیل شیوع کرونا، کاری نمی‌شد کرد. در این بین تشخیص برخی از چهره‌های شناخته‌شده و معروف با ماسک امکان‌پذیر بود، اما تشخیص چهره‌های جدیدی که تازه به سینمای ایران معرفی شده و چندان شناخته‌شده نبودند، با وجود ماسکی که به صورت داشتند، کار بسیار سختی بود.

هم‌چنین این فضای کرونایی جشنواره حاشیه‌های جالبی را برای ما عکاسان به همراه داشت. مانند ضد عفونی کردن دستان هنرمندان در نشست‌های خبری، یا حساسیت برخی از سینماگران نسبت به صندلی‌های سالن نشست خبری و ضد عفونی کردن آن‌ها، یا ماسک‌های جالبی که برخی بازیگران بر چهره داشتند و دارای طرح‌های متفاوتی بودند که سوژه خوبی را برای ما به عنوان عکاس فراهم می‌کرد. مانند خانم باران کوثری که ماسکی به نام فیلم سینمایی «کیچ‌گاه» را در نشست خبری این فیلم جلوی نام خود گذاشتند و عکس جالبی از این نشست از سوی عکاسان ثبت شد.

حضور عکاسان مرتبط با سینما

مرضیه موسوی، عکاس ایرنا

یک سال است که ما درگیر کرونا هستیم و تقریباً به کار کردن با ماسک عادت کرده‌ایم. اما گاهی هم پیش می‌آید که به خاطر حمل دوربین و لنزهای سنگین و بدبودویی که به خاطر کارمان داریم، نفس کم می‌آوریم. نکته جالب این دوره از جشنواره ماسک زدن بازیگران و عوامل فیلم بود. بعضی اوقات آن‌ها را تشخیص نمی‌دادیم و مجبور بودیم از همدیگر بپرسیم. عکس‌های ستاره‌های سینما همیشه برای ما و مخاطبان جذاب بود، ولی امسال که همه ماسک بر صورت داشتند و فقط دو چشم و ابرو آن‌ها می‌دیدیم، این از نکات جذاب و متفاوت امسال بود. از نکات خوب این دوره، انتخاب شدن عکاسان از خبرگزاری‌ها و روزنامه‌هایی بود که به هر حال کارشان بیشتر مرتبط با سینماست. تعداد کم عکاسان از نکات مثبت بود، چون در دوره‌های قبل تعداد عکاسان بسیار زیاد بود. فکر می‌کنم برگزارکنندگان چاره دیگری هم نداشتند. چراکه کنترل جمعیت سخت است، همه همکاران من در طول جشنواره با وجود تمام نگرانی‌هایی که داشتند، زحمت کشیدند و جشنواره را همراهی کردند. این‌که تعداد نشست‌های پرسش و پاسخ هم کمتر بود، بسیار خوب بود. این نشست‌ها سر موقع برگزار می‌شدند. فقط شاید فاصله بین تمام شدن فیلم و برگزاری نشست کم بود. عوامل تشریفات جشنواره هم بسیار خوب بودند و برخورد مودبانه و محترمانه‌ای داشتند. در کل جشنواره فیلم فجر، منظم و به خوبی برگزار شد.

روایت برگزینی جشنواره فیلم فجر در یادداشتی از غیرمترجماندا از دبیر جشنواره فیلم فجر
جشنواره فیلم فجر در یادداشتی از غیرمترجماندا از دبیر جشنواره فیلم فجر

اشتباهات راهبردی

روایت رسول صدرسازی از حضور در جشنواره فجر در مقام داور و فیلمساز
جایزه فجر عزیزو محترم است

روایت برگزاری جشنواره فیلم فجر در یادداشتی از علیرضا رضاداد دبیر شش دوره از جشنواره فیلم فجر

اشتباهات راهبردی

علیرضا رضاداد در دو مقطع پراهمیت مسئولیت دبیری جشنواره فیلم فجر را برعهده داشت و بعد از سیدمحمد بهشتی، رکورددار دبیری جشنواره است. او از سال ۲۱۳۸ تا ۱۳۸۵ چهار دوره و بعد، از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۳ این رویداد سینمایی را هدایت کرد. او یکی از مدیران با سابقه سینماست که هرگاه در رأس جشنواره قرار گرفته، سیاست‌ها و شیوه خاص خود را در هدایت این عرصه داشته است. او ترجیح داد دیدگاه خود را درباره جشنواره‌هایی که برگزار کرده، در قالب یادداشت بیان کند. آن چه در ادامه می‌آید، متن یادداشت رضاداد است درباره چالش‌ها و مسائل برگزاری جشنواره فیلم فجر.

مجدانه همکاران ارزشمند نشریه، از سوی اینجانب فراهم نشد و به فرصتی دیگر موكول شد تا به تفصیل درباره هر دوره، فراز و فرودها، نقص‌ها و قوت‌ها، تغییرات مثبت و منفی و انگیزه‌ها و دلایل آن، اشتباهات تکرار پذیر و قابل پیش‌بینی که طبیعت هر کاری است، صحبت شود و پرونده شش دوره مهم از ادوار جشنواره فیلم فجر به دلایلی که در آن گفت‌وگو به آن خواهیم پرداخت، پس از گذشتن از فضای زمانه رویداد بازگشایی شود. اما برای همراهی با این تلاش جمعی کوشش می‌کنم به نکاتی که می‌تواند مقدمه‌ای باشد برای ورود به هر دوره از این ۳۹ دوره جشنواره، اشاره کنم و بخشی از وجوه جشنواره را از منظر حداقل چهار گروه از ذی‌نفعان و ذی‌ربطان جشنواره یعنی جامعه سینماگران، جهان و جامعه مخاطب، جریان فرهنگی هنری کشور و برگزارکنندگان و اهمیت جشنواره نزد هر گروه از آنان، و افزایش و کاهش توامان این اهمیت که بر مناسبات گوناگون این چهار گروه در داخل و خارج خود در حال تأثیرگذاری مثبت و منفی توامان است، مرور کنیم.

قرار بود همچون سایر دبیران دوره‌های گوناگون جشنواره فیلم فجر گفت‌وگویی با نشریه سی و نهمین دوره جشنواره انجام شود و شش دوره‌ای که مسئولیت مدیریت و برگزاری آن را عهده‌دار بودم، مورد واکاوی، گزارش، پرسش و ارزیابی و تحلیل واقع شود تا این مجموعه تجربیات در آستانه چهلمین سال جشنواره چراغ راهی باشد برای آیندگان که میراث‌دار تلاش پیشینیان خود هستند و از این دستاورد گران‌بهای سینمای ایران بیش از پیش نگرمانی و نگاه‌داری کنند. و شاید هم انتقال تجربه برای تکرار نکردن خطاهای گذشته و نیز پیدا کردن رمز و رازهای دستیابی به موفقیت. امکان انجام این گفت‌وگو به رغم پی‌گیری

نشست خبری بیست و پنجمین جشنواره بین‌المللی فیلم فجر

هستیم، دست پیدا می‌کنیم و اگر به دنبال نقش و تأثیری جز این باشیم، به الگویی که شبیه جشنواره ملی است، نزدیک می‌شویم.

اگر مناسبات اجتماعی و حضور مشتاقانه مردم در ارتباط‌پذیری میان سینما و مردم برایمان اهمیت داشته باشد، جشنواره شمالی پیدا می‌کند که اگر این اهمیت متفاوت باشد، شمالی دیگر را شاهدیم.

از سوی دیگر، رشد مناسبات حرفه‌ای درون نظام تولید و نمایش و درون نظام صنفی سینما، دیدگاه سینماگران را که صاحبان اصلی جشنواره‌اند، تغییر می‌دهد و جشنواره نمی‌تواند و نباید چشم خود را به روی این تغییرات ببندد. هر تغییری در این گونه‌گونی و تنوع مناسبات می‌تواند به ثبات یا تغییر در رویکردها و شیوه‌ها بینجامد.

حاصل آن‌که با توجه به این مجموعه مولفه‌ها باید گفت جشنواره خود پدیده‌ای پویاست و این پویایی ویژگی جدایی‌ناپذیر آن است و سمت و

اختتامیه سی و سومین جشنواره فیلم فجر

اگر این تأثیرات به درستی بازنمایی شود، مبنای روشنی ایجاد خواهد کرد که شکل و شمایل آتی این رویداد چگونه باشد و جنبه‌های گوناگون تأثیرات حرفه‌ای، اجتماعی، فرهنگی و هنری آن روشن‌تر خواهد شد.

از سوی دیگر، بحث دیگری که شاید مقدمه دیگری برای ورود به این بحث باشد و معمولاً مورد غفلت قرار می‌گیرد، نگاه سیستمی و زنجیره‌وار حلقه‌های متعددی است که مفهوم سینما را در جهان به صورت عام و در هر جامعه به طور خاص تشکیل می‌دهد و جشنواره‌های گوناگون از این جهت نیز لازم است مورد تجزیه و تحلیل و ارزیابی در نقش و کنش قرار گیرند.

در گفت‌وگو با اکثر دبیران اعم از دبیران برخاسته از خاستگاه تولید فیلم و سینما، یا دبیران خارج از این خاستگاه به‌کرات به عبارت نیاز به جراحی و لزوم تغییرات در جشنواره برمی‌خوریم و نکته مهم این‌که همان تغییری که به نام جراحی در هر دوره از آن یاد می‌شود، در دوره‌های دیگر باز هم به نام جراحی به وضعیت قبلی خود برمی‌گردد. یا جشنواره به ابتلای جراحی‌های مکرر دچار می‌شود.

مدام پادمان می‌افند بخشی از این پیکره هنوز دست‌نخورده باقی مانده، یا آن‌چه دست‌خورده است، نیازمند دست‌کاری مجدد است. در دوره‌ای آثار غیرسینمایی به جشنواره اضافه می‌شوند و بخشی مستقل پیدا می‌کنند و در دوره‌های دیگر جشنواره اختصاص به فیلم‌های سینمایی پیدا می‌کند و نام هر دو نیز جراحی گذاشته می‌شود. هم جراحی برای برداشتن عضوی از این پیکر و هم جراحی برای اضافه کردن یا دوباره بر جای قبلی خود گذاشتن آن عضو.

این‌ها شاید ناشی از آن نگاه به آن کنش‌ها میان ذی‌نفعان و تأثیرات آن بر یکدیگر از جهات حرفه‌ای، اجتماعی، فرهنگی، هنری و در سال‌های اخیر اقتصادی و... است که بی‌توجه به جامعیت آن نمی‌توان درباره جشنواره فجر به صورت کلی و در هر دوره به صورت خاص سخن گفت.

اگر به دنبال گزته‌برداری از الگوهای موجود برگزاری جشنواره در دنیا باشیم، به الگویی نظیر آن‌چه در سال‌های اخیر به خوبی و در حد توان برگزارکنندگان در جشنواره جهانی شاهد

مراسم اختتامیه بخش بین الملل سی و چهارمین جشنواره فیلم فجر

باشد یا شکوه؟

- میان پیش کسوتان و جوانان نسبتی برقرار کنیم یا نه؟ و چه نسبتی؟
- ارزش ریالی جوایز را کاهش دهیم یا افزایش؟
- میان جشن خانه سینما و جشنواره فجر نسبتی قائل شویم یا خیر؟
- جشنواره جهانی و بخش بین الملل جدا باشد و هم زمان برگزار شود؟
- جشنواره فیلم فجر را آینه تمام ساختارهای تولید کنیم، یا فیلم‌های سینمایی؟

این‌ها و سوالات بی‌شمار دیگری که مبنای تغییرات انجام شده در ۳۹ دوره جشنواره تاکنون است و سوالات دیگری که هنوز تاثیر نگذاشته و مبنای تغییری قرار نگرفته و بی‌تدرید در آینده جشنواره با آن روبه‌رو خواهد شد، همه و همه می‌تواند برای جشنواره فیلم فجر به عنوان برآیند سرمایه سینمای ایران، مزیت‌های نسبی ایجاد کند که پاسخ آن‌ها در گرو داشتن نگاه و دیدگاه به سینما، سینمای جهان و سینمای ایران با همه مولفه‌ها و مناسباتی است که اجمالاً مرور کردیم.

در این میان به استقبال این پرسش‌سازها رفتن خود کاری بزرگ است. تلاش این نوشته این بود که بگوید جشنواره را به صورت مطلق و مجزا نگاه کردن و فراموشی این مولفه‌ها و وزن و توان تاثیرگذاری هر یک، اشتباهی راهبردی است که گاه و بی‌گاه دچار آن شده و می‌شویم. و مهم‌تر این‌که برگزارکنندگان آیا به معنای واقعی می‌توانند همه گروه‌های مرتبط را به درستی نمایندگی کنند.

چه بسا برخی از مناقشات حاصله در این سال‌ها ناشی از گرایش به نمایندگی برگزارکنندگان به سمت و سوی یکی از گروه‌های مرتبط با جشنواره باشد و سهم و نقش سایرین نادیده گرفته شود.

بی‌توجهی نسبت به این‌ها و برخی موضوعات قابل توجه از این دست است که بعضاً جشنواره فیلم فجر را دچار رفتارهای سلیقه‌ای و در نتیجه اشتباهات راهبردی کرده است.

سوی این پویایی را این مناسبات و چالش‌های آن تعیین می‌کند و صد البته که خاستگاه برگزارکنندگان و جایگاه دبیران و مناسبات پیشین آن‌ها نیز به عنوان یکی از این مولفه‌ها در این تغییرات موثر و متفاوت است.

دوره‌های گوناگون، جشنواره از جهاتی به یکدیگر شبیه و از جهاتی حتی دو دوره پیاپی در دوره یک مدیریت به یکدیگر شبیه نیست. شش دوره برگزاری ۲۲ تا ۲۵ و ۳۲ و ۳۳ که قابل تقسیم بر سه دوره تاریخی است، از جهاتی به شش دوره متفاوت قابل تقسیم است، که هرکدام ویژگی‌ها و نقاط قوت و ضعف برخاسته از ویژگی‌های همان دوره را داشته است. دیدگاه داشتن و نوع دیدگاه یا دیدگاهی نداشتن نسبت به آن چه مرور کردیم، می‌تواند پاسخ سوالات مربوط به ساختار جشنواره‌ها را در هر دوره متفاوت کند و حتی متفاوت گزارش کند.

سوالاتی از این قبیل که در جشنواره‌های گوناگون دست‌خوش تغییرات متفاوت شده‌اند:

- تعداد فیلم‌ها کم باشد یا زیاد؟ همه نوع از آثار باشد یا آثار برتر؟
- تعداد نمایش‌ها کم باشد یا زیاد؟ جشنواره با مخاطب بیشتر یا متخصص‌تر؟

- ترکیب هیئت انتخاب، مشاوران دبیر باشند یا جمعی از خود سینماگران؟

- تعداد جوایز را کاهش دهیم یا افزایش؟

- در سطح شهر محل برگزاری برگزار کنیم، یا سطح ملی؟

- رویکرد داوران و جوایز، موضوعی - نگرشی و تماتیک باشد، یا فنی هنری؟

- جشنواره چه نسبتی با زمان برگزاری اش، یعنی دهه فجر داشته باشد؟

- رقابت را میان سینماگران که همکاران یکدیگرند، تشدید کنیم، یا رفاقت را؟

- داوران از چه تنوع و ترکیبی برخوردار باشند؟

- به حاشیه‌سازی و جذابیت‌هایی از نوع فرش قرمز دامن برنیم یا نه؟

- نشست‌های سینماگران پرسش و پاسخ باشد، یا نقد و تحلیل؟

- ساختار سازمانی جشنواره درون سازمان سینمایی باشد، یا خارج از آن؟

- سمت و سوی برگزاری جشنواره سادگی

روایت رسول صدرعاملی از حضور در جشنواره فجر در مقام داور و فیلم‌ساز

جایزه فجر عزیز و محترم است

♦ نژاد پیکانیان

رسول صدرعاملی از اولین دوره‌های شکل‌گیری جشنواره فیلم فجر در این رویداد حضور داشته است. او در سال‌های بعد علاوه بر این‌که به عنوان فیلم‌ساز در جشنواره شرکت کرد، داور فجر هم شد. او که داوری جشنواره را مسئولیتی سنگین می‌داند، جایزه گرفتن از فجر را به عنوان امری تأثیرگذار برای اکران آثار سینمایی مطرح می‌کند. صدرعاملی در سومین دوره برگزاری جشنواره فیلم فجر با فیلم «گل‌های داودی» خوش درخشید، در ادامه با «من، ترانه، ۱۵ سال دارم» قدم‌های موفقیت برداشت و به عنوان فیلم‌ساز صاحب سبک نام خودش را در سینمای ایران مطرح کرد. صدرعاملی در گفت‌وگو با نشریه روزانه سی و نهمین جشنواره فیلم فجر از تجربیات حضور موفقش در جشنواره بیستم فجر و سال‌های داوری‌اش در این رویداد گفته است.

سعی می‌کردند به خیلی از بحث‌ها برای ساخت فیلم‌هایشان ورود نکنند و مضامین فیلم‌ها صرفاً اخلاقی باشد.

♦ شما از اولین دوره‌های جشنواره فیلم فجر در این رویداد حضور داشتید. این حضور تا سال‌های اخیر هم ادامه پیدا کرده و فیلم‌های شما، چه در مقام تهیه‌کننده و چه کارگردان، در فجر شرکت کردند. سیری را که جشنواره فجر به عنوان مهم‌ترین رویداد فرهنگی و هنری کشور در این سال‌ها طی کرده، چطور ارزیابی می‌کنید؟

در ۱۰ سال اول دوره معاونت سینمایی فخرالدین انوار و سیدمحمد بهشتی در بنیاد سینمایی فارابی یک دوره آزمون و خطا را طی می‌کردیم. آن زمان به دلیل شرایط حاکم بر آن روزها قاطعیتی روی ساخت آثار سینمایی و

♦ آقای صدرعاملی، اولین حضور شما در جشنواره فجر به دهه ۶۰ برمی‌گردد. حال‌وهوای برگزاری جشنواره در آن دوران چه تفاوتی با سال‌های اخیر داشت؟

آن زمان در جشنواره فیلم فجر به جای سیم‌رغ به برگزیدگان لوح زرین می‌دادند و من برای فیلم «گل‌های داودی» پنج لوح زرین از سومین دوره جشنواره فیلم فجر گرفتم. مرحوم اکبر عالمی در آن دوره رئیس هیئت داوران بودند. به عقیده من آن دوران، دوران خاصی بود که بیشتر به دوران تجربه شباهت داشت. فیلم‌سازان

شد و کلیت فضای سینما روی شاداب‌تری به خود گرفت. تأثیر این تغییر در جشنواره فجر هم کاملاً مشهود بود و ما در دوره‌های بعد شرایط متفاوت‌تری را شاهد بودیم.

◇ فیلم «من، ترانه، ۱۵ سال دارم» که دومین فیلم شما در حوزه نوجوان بود، در بیستمین دوره جشنواره فیلم فجر بسیار مورد توجه قرار گرفت. با این‌که فیلم‌هایی که با این فضا در سینما ساخته شده بودند، کم نبودند، اما نگاهی ویژه در این اثر وجود داشت. تصور این اندازه استقبال از فیلمتان را در جشنواره فیلم فجر داشتید؟

من قبل از «من، ترانه، ۱۵ سال دارم»، «دختری با کفش‌های کتانی» را ساخته بودم که متأسفانه به جشنواره فجر نرسید. من مطمئنم اگر «دختری با کفش‌های کتانی» هم در جشنواره فجر شرکت می‌کرد، مورد استقبال زیاد قرار می‌گرفت. همان‌طور که این فیلم در جشن خانه سینما یا جشن انجمن منتقدان و هم‌چنین جشنواره‌های خارج از کشور جایزه‌های زیادی گرفت. اما درباره «من، ترانه، ۱۵ سال دارم» واقعیت این است من فکر می‌کردم این فیلم موفق باشد، اما میزان موفقیت و تا این اندازه مورد توجه قرار گرفتنش را پیش‌بینی نمی‌کردم. قبل از این‌که موسیقی را بسازیم، وقتی در مرحله تدوین توسط محمدرضا موبینی بودیم، من تا حدودی متوجه شدم آن‌چه در آن دوران می‌خواستیم، در فیلم اتفاق افتاده است و این فیلم دیده خواهد شد. خوش‌بختانه همین اتفاق هم افتاد. البته در دوره بیستم جشنواره فجر فیلم‌سازان بسیار مطرحی شرکت کردند که حضور من در کنار آن‌ها برایم باارزش بود.

آقای تقوایی، آقای فرمان‌آرا، آقای مهرجویی و ابراهیم حاتمی‌کیا در آن دوره

موضوع آن‌ها وجود داشت. در واقع می‌توان گفت مهم‌ترین سینمای آن دوران، سینمای دفاع مقدس بود که تقریباً هر فیلمی در این ژانر داشتیم، قطعاً جوایز زیادی را به خودش اختصاص می‌داد.

◇ یعنی نگاه‌ها هدایات شده بود و این مضامین به فیلم‌سازان تحمیل می‌شد و در نهایت هم در جشنواره‌ها مورد توجه قرار می‌گرفتند؟

به نظر من، بله، دلیلش هم این بود که سینمای آن زمان ما وابستگی بسیار زیادی به بنیاد سینمایی فارابی داشت. من از دورانی حرف می‌زنم که برای هر فیلم سینمایی بین ۷۰ تا ۱۰۰ حلقه فیلم سینمایی داشتیم. هر حلقه نگاتیو سه دقیقه بود و مثلاً من فیلم‌ساز ۲۱۰ دقیقه نگاتیو داشتم که ۱۰۰ دقیقه فیلم بسازم. حالا اگر خیلی مورد لطف بنیاد سینمایی فارابی قرار می‌گرفتم، آن ۷۰ حلقه فیلم تعدادش کمی بیشتر می‌شد. یک تعداد بسیار محدود از بازار آزاد و از طریق دوستانی که در این حوزه فعالیت می‌کردند، یا همکارانی که نگاتیو اضافه می‌آوردند، می‌گرفتم و کار را می‌ساختیم.

همه این‌ها را گفتم تا توضیح دهم چقدر شرایط فیلم‌سازی در آن دوران سخت بود و حالا فیلم‌سازان چقدر می‌توانند راحت‌تر کار کنند. یک فیلم‌ساز هر چقدر که دلش می‌خواهد، می‌تواند با دوربین دیجیتالش فیلم بگیرد. می‌خواهم تفاوت این دو مقوله را برایتان بگویم. ما درصد زیادی از ملزوماتمان برای ساخت فیلم را از فارابی می‌گرفتم و به همین دلیل همه چیز هم باید زیر نظر فارابی بود. با این وجود، فضا برای ساخت فیلم هم کمی سخت‌تر بود و فیلم‌سازان در انتخاب موضوع و سوزنه تا حدودی دست به عصا راه می‌رفتند.

◇ منظورتان این است که علاوه بر محدودیت امکانات، فضای کار برای فیلم‌سازان هم سخت بود؟

بله، حتی ما آن زمان مثل ناظر کیفی تلویزیون، کسی را از فارابی داشتیم که سر صحنه فیلم‌ها بیاید تا مراقب همه مسائل باشد. اما بعد از آن دوره و البته پایان جنگ اوضاع و شرایط بهتر

بر استعداد و خلاقیتش در بازیگری، شوق زیادی هم به کار داشت. به خاطر دارم یک روز حمید علیدوستی (پدر ترانه) سر صحنه آمد و از ما پرسید ترانه چقدر کارش را دوست دارد و ما برای او توضیح دادیم که او چقدر برای یادگیری ذوق و شوق دارد. او از اول هم هدفمند بود و می‌دانست که می‌خواهد چه کند. کمتر بازیگری آن هم در سن ۱۶ سالگی وقتی فرصت بازی در نقش اول یک فیلم به او داده می‌شود، تا این اندازه موقعیت خودش را می‌فهمد و این قدر باهدف و جدی کارش را دنبال می‌کند. وقتی تمرینهای ما در دفتر تمام می‌شد، ترانه تا روز بعد که برای کار بیاید، خودش تمرین‌ها را ادامه می‌داد و یک لحظه کار و تلاش را رها نمی‌کرد. او نه تنها کم نگذاشت، بلکه همه تلاشش را کرد تا بهترین باشد و می‌فهمید که باید با تمرکز زیاد و ممارست به هدفش برسد.

◇ پس پیش بینی سیمرغ برای او را می‌کردید؟

واقعا اصلا فکرش را نمی‌کردم ترانه سیمرغ جشنواره را بگیرد. مطمئن بودم او تحسین می‌شود، اما چون رقبای بسیار جدی و قدری داشت، فکرش را نمی‌کردم برنده شود. آن موقع دوران درخشش خانم هدیه‌های تهران، نیکو کریمی و لیلا حاتمی بود و در همان جشنواره بیستم ما بازیگران دیگری هم داشتیم که خوب بودند و رقابت با آن‌ها سخت به نظر می‌رسید، ولی ترانه با بازی بی‌ظنیر خودش هیئت داوران جدی آن دوره را مجاب کرد تا جایزه را به او بدهند.

◇ در کنار دوره‌هایی که شما به عنوان کارگردان در جشنواره حضور پیدا می‌کردید، در مقطعی به عنوان داور هم در فجر بودید. اساسا روند داوری و ارزش‌گذاری‌ها در جشنواره فیلم فجر را چگونه می‌بینید؟

این مسئله بستگی به هیئت داوران، فیلم‌های هر دوره و حال‌وهوای دبیر جشنواره دارد. من در دوره دبیری مرحوم سیف‌الله داد، آقایان خزاعی، عباسیان و داروغه‌زاده داور جشنواره بودم و همکاری با چهار دبیر را تجربه کرده‌ام. همه دوستان تلاش می‌کردند وسواس‌های خودشان را در انتخاب داوران خرج کنند، اما وقتی داوران‌شان را انتخاب می‌کردند، تقریباً خیالشان راحت می‌شد. به همین دلیل

فیلم سینمایی دختر بی‌گش‌های کتانی

فیلم داشتند. آن سال من علاوه بر جایزه بهترین کارگردانی، سیمرغ بهترین فیلمنامه را هم گرفتم. اما یک نکته در اهدای جوایز آن دوره وجود داشت؛ اگر قرار بود آن سال قواعد درست و استاندارد رعایت شود، «من، ترانه، ۱۵ سال دارم» باید به عنوان بهترین فیلم هم برگزیده می‌شد، چراکه بر اساس قواعد، وقتی فیلمی جایزه بهترین کارگردانی و بهترین فیلمنامه را می‌گیرد، علی‌الاصول بهترین فیلم یک جشنواره یا رویداد نیز می‌شود. اما آن زمان صلاح داوران این بود که جوایز یک مقدار تقسیم شوند، باین حال من از این اتفاق ناراضی نیستم و همین که فیلم موفق شده به عنوان یک اثر تأثیرگذار جایبش را میان مخاطبان و منتقدان پیدا کند، برایم باارزش بود. این فیلم بعد از فجر در جشنواره فیلم لوکارنو هم شرکت کرد و موفق به دریافت جایزه ویژه هیئت داوران از این فستیوال شد. در کنار این جایزه در بیش از ۶۰ فستیوال خارجی نیز شرکت کرد و مورد تحسین واقع شد. نکته مهمی که درباره جشنواره‌های آن سال‌ها وجود داشت، این بود که ما فضای مجازی نداشتیم، خبرها تا این اندازه دیده نمی‌شدند، ولی همین شرایط یک خوبی هم داشت و آن این بود که کسی دنبال حاشیه‌سازی نبود.

◇ ترانه علیدوستی برای بازی در فیلم شما به عنوان یک بازیگر جوان جایز گرفت. پروسه انتخاب بازیگر برای این نقش سخت بود. بعد از این‌که ایشان را انتخاب کردید، پیش‌بینی می‌کردید او این موفقیت را کسب کند؟

اتفاقی که برای ترانه در این کار افتاد و بعدها نیز خیلی به او کمک کرد و ترانه را به عنوان یک بازیگر متفاوت مطرح کرد، صدای اوست، شاید کمتر کسی متوجه این نکته باشد. او در «من، ترانه، ۱۵ سال دارم» با سه لحن متفاوت صحبت می‌کند؛ یکی لحن دانش‌آموزی، یکی لحن دوران بارداری و دیگری هم لحن مادری‌اش. ما نزدیک به چهار ماه با او این لحن‌ها را کار می‌کردیم. در روزهای تمرین بعد از این‌که سه، چهار روز سر صحنه آمد، من متوجه شدم استعداد او در بازیگری با این‌که فقط یک دوره یک ماهه در کلاس‌های بازیگری تارخ شرکت کرده بود، بالاست. یادم می‌آید روز چهارم یا پنجم فیلم‌برداری ما متوجه شدیم که او انتخاب خوبی است. ترانه علاوه

اختتامیه سی و هشتمین جشنواره فیلم فجر

می‌گویم چیدمان داوری با توجه به نگاه کلی که می‌تواند به فیلم‌ها هر دوره داشته باشد، برای یک دبیر خیلی مهم است، شاید حتی بتوان گفت یکی از حساس‌ترین و سخت‌ترین کارها برای دبیر جشنواره انتخاب داوران است. من در دوران داوری‌ام در فجر چالش‌های زیادی را تجربه کردم، تا جایی که تصمیم گرفتم دیگر این مسئولیت سنگین را قبول نکنم.

◇ این را به چه دلیل می‌گویید؟ فضایی را که از سوی برخی همکارانتان به وجود می‌آید، نمی‌پسندید، یا از حاشیه‌هایی که در برخی فضاهای رسانه‌ای ممکن است به وجود بیاید، فراری هستید؟

بله، من به شدت از فضای حاشیه‌ای که به وجود می‌آید، بیزارم و دوست ندارم درگیرش شوم. داور بودن یک فیلم‌ساز در دوره‌ای که او فیلم دارد و می‌خواهد قضاوت شود، بی‌تاثیر نیست. به نظر می‌رسد برای کسی که در فضای فیلم‌سازی فعالیت می‌کند، فرار گرفتن در مقام داور جشنواره مناسب نیست. ضمن این‌که هیچ‌کس برای بحث داوری از تو تشکر نمی‌کند. آن‌هایی که جایزه نگرفتند، مدعی می‌شوند و تو را قضاوت می‌کنند و همه آن‌هایی هم که جایزه گرفتند، آن را حق خودشان می‌دانند.

کند چه زمانی به فیلم دیگر حمله کند و چه موقع از اثر خودشان دفاع. اما نکته‌ای که در این میان لوٹ شده، داستان نقدنویسی است؛ این که هر کسی با کمترین یا حتی بدون شایستگی با یک پاراگراف نوشتن خودش را منتقد می‌داند، اصلا به نفع جامعه منتقدان و نویسندگان و سینمای ما نیست. فاصله گرفتن از این فضا و حاشیه‌هایی که به وجود می‌آید، برای یک داور در طول روزهای برگزاری جشنواره خیلی به او کمک می‌کند تا مستقل عمل کند. توجه نکردن به خوب و بد این مسائل قطعا یکی از شیوه‌های مدیریت حاشیه‌سازی در این مورد است.

◇ شما به عنوان فیلم‌سازی که هم جایزه دادید و هم از فجر سیم‌رغ گرفتید، فکر می‌کنید سیم‌رغ فجر چه تأثیری در ادامه مسیر یک هنرمند دارد؟ برخی دوستان هنرمند می‌گویند جایزه فجر برایشان اهمیتی ندارد. واقعا به نظر شما این‌طور است؟

به نظر من این حرف‌ها شوخی است و جایزه فجر برای همه آن‌هایی که این حرف را می‌زنند، مهم است. جایزه گرفتن خیلی عزیز و محترم است و برایت لذت دارد. جشنواره فجر هم به عنوان جشنواره مهم سینمای ایران جایگاهی خاص دارد. نمی‌دانم یک جایزه برای فیلم‌ساز در نگاه به حرفه‌اش چه تأثیری می‌تواند داشته باشد، چون به‌رحال او اگر یک فیلم‌ساز واقعی باشد، مسیر خودش را می‌رود. اما حتما به او انگیزه می‌دهد. از سوی دیگر، جایزه فجر در ادامه برای اکران سینما می‌تواند بسیار مهم و تأثیرگذار باشد. تجربه در سال‌های اخیر معمولا این را ثابت کرده، البته درباره فیلمی که جذابیت‌های خودش وجود داشت و منتقدان برخی فیلم‌ها در جشنواره مورد توجه قرار می‌گیرند و حتی شاید بتوان گفت همه جشنواره آن فیلم‌ها می‌شود. اما اگر فیلمی در جشنواره جایزه گرفته و نتوانسته با مخاطب ارتباط برقرار کند، جایزه هم نمی‌تواند تأثیری روی آن فیلم و اکرانش بگذارد. جشنواره فجر یک خوبی دیگر هم دارد و آن، زنده نگه داشتن میل مردم به تماشای فیلم و شوق فیلم است. آن هم برای همه مخاطبان با هر میزانی که سینما را دوست دارند.

◇ در سال‌های اخیر معمولا حاشیه‌هایی بعد از اهدای سیم‌رغ‌ها به وجود می‌آید. انتظار و توقع‌ها از داوران و جشنواره بالاست و برخی از هنرمندان هم موضعی طلبکارانه دارند. کنار آمدن با این شرایط سخت است، یا می‌توان آن‌ها را به راحتی مدیریت کرد؟

اگر این موضوع را درک کنیم، به نظرم اصلا مدیریتش سخت نیست. این فضا همان‌طور که گفتید، گاهی از سوی برخی از هنرمندان به وجود می‌آید و گاهی هم از سوی رسانه‌ها. فضای رسانه‌ای در سال‌های قبل به گونه‌ای دیگر بود، چند مجله تخصصی وجود داشت و منتقدان حرفه‌ای و صاحب قلم در آن می‌نوشتند و فیلم‌ها را تحلیل می‌کردند. اما متأسفانه حالا وضعیت به جایی رسیده که هر شخص می‌تواند با صفحات مجازی برای خودش یک رسانه داشته باشد. به این ترتیب هر فیلمی تیم تبلیغاتی خودش را دارد که می‌تواند برنامه‌ریزی

سیدرضا صائمی

درباره نامزدهای جشنواره سی و نهم

رقابت سیمرغی‌ها

گرچه امسال شیوه داورى آثار جشنواره شیوه متفاوتى را تجربه کرد و فیلم‌هایی که سیمرغی بودند، به نمایش درآمدند، اما باز هم هیجان این‌که کدام سیمرغ به کدام فیلم و کدام بخش تعلق گرفته، در جای خود باقی بود. ضمن این‌که اعلام نامزدها مشخص کرده که کدام‌یک از فیلم‌ها سهم بیشتری از نامزدی سیمرغ را در سبد خود داشتند. در این میان دو فیلم «یدو» و «بی‌همه‌چیز» با نامزد شدن در ۱۳ بخش به عنوان رکوردداران این دوره از جشنواره شناخته شدند. در مرحله بعد فیلم «زالاوا» با نامزدی در ۱۰ شاخه و «البلق» با نامزد شدن در ۹ بخش در رتبه‌های بعدی قرار گرفتند. هم‌چنین فیلم‌های «مصلحت» و «روزی روزگاری، آبادان» نیز هر یک در هفت شاخه نامزد دریافت جایزه هستند و به عنوان دیگر، رکوردداران این دوره از جشنواره معرفی شدند. فیلم «امان» با نامزدی در پنج بخش دیگر فیلمی است که مورد توجه داوران سی و نهمین جشنواره فیلم فجر قرار گرفته است. دو فیلم «یدو» و «بی‌همه‌چیز» با وجود تفاوت ژانری از بیشترین تنوع در بخش نامزدی سیمرغ برخوردارند، به‌ویژه در بخش‌های فنی و تکنیکی فیلم، که این نشان می‌دهد داوران فارغ از محتوا و مضمون فیلم به فرم در ارزیابی فیلم‌ها توجه کرده‌اند. بر این اساس فیلم «بی‌همه‌چیز» در شاخه‌های جلوه‌های بصری، طراحی لباس، طراحی صحنه، صداپردازی، صداگذاری، موسیقی متن، تدوین، فیلم‌برداری، نقش مکمل مرد، نقش اول مرد، فیلمنامه اقتباسی، کارگردانی و بهترین فیلم نامزد دریافت جایزه شده است. «یدو» دیگر فیلم رکورددار جشنواره سی و نهم در ۱۳ شاخه جلوه‌های ویژه میدانی، چهره‌پردازی، طراحی صحنه، صداپردازی، صداگذاری، موسیقی متن، تدوین، فیلم‌برداری، نقش اول مرد، نقش اول زن، فیلمنامه اقتباسی، کارگردانی و بهترین فیلم شایسته نامزدی شناخته شده است. هر سال شاهد پدیده‌ها و موارد شگفت‌انگیز در نامزدهای جشنواره هستیم که شاید امسال این شگفتی در بازیگری به دو نفر برسد؛ یکی رویا افشار که پس از سال‌ها دوری از سینما امسال چنان قدرتمند در فیلم «امان» ظاهر شده که همه را شگفت‌زده کرد و احتمال سیمرغ گرفتن او بیش از سایر نامزدها در بخش بهترین بازیگر زن است. از آن طرف هم شاهد یک بازیگر نوجوان شگفت‌انگیز به اسم میلاد صویلیوی بودیم که یادآور مجید نیرومند، بازیگر نوجوان فیلم «دونده» بود. نوجوانی که در نخستین حضور سینمایی‌اش موفق شد به جمع نامزدهای بهترین بازیگر مرد راه یابد. برخی فیلم‌ها هم البته در بخش‌های مختلف صاحب دو نامزد شدند، مثل فیلم «البلق» که در بخش بهترین بازیگر مکمل زن صاحب دو نامزد بود؛ گلاره عباسی و گیتی معینی. یا برخی از افراد به خاطر چند فیلم نامزد شدند، مثل امیرحسین قاسمی که برای فیلم‌های «زالاوا»، «خط فرضی» و «یدو» در بخش صداگذاری نامزد شد. یا ایمان کریمان در بخش بهترین جلوه‌های ویژه برای دو فیلم «تک تیرانداز» و «یدو» نامزد شد. جشنواره سی و نهم روزهای پایانی خود را سپری می‌کند و حالا با به پرواز درآمدن سیمرغ‌ها به اوج هیجان خود رسیده است.

آلبوم فجر

آلبوم فجر

آلبوم فجر

آلبوم فجر

قاب آخر

روایت رسول صدرعاملی از حضور در
جشنواره فجر در مقام داور و فیلم‌ساز

**جایزه فجر عزیزو
محترم است**

